

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-06-16
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 4020-13

SÖKANDE

1. Aktiebolaget Civic, 556016-1217
2. Kungsängen Exploatering AB, 556856-8769

Ombud för 1-2: Advokat Hans Kindstrand
Advokat Hans Kindstrand AB
Knäppingsborgsgatan 9
602 26 Norrköping

SAKEN

Begäran att Örnäs-Viby dikningsföretag från 1949 ska upphöra att gälla

Avrinningsområde: 128/129
AnläggningsID: 10031
Koordinater (SWEREF99): E: 654186 N: 6600106

DOMSLUT

Genom omprövning enligt 24 kap. 8 § miljöbalken och 7 kap. 17 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet förordnar mark- och miljödomstolen att Örnäs-Viby från år 1949 ska upphöra att gälla.

Dikningsföretaget ska endast upphöra att gälla under förutsättning att i Upplands-Bro kommun nu behandlad detaljplan för fastigheterna Örnäs 1:9 m.fl. antas och att beslutet vinner laga kraft.

Dok.Id 371895

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

ANSÖKAN

Civic AB och **Kungsängen Exploatering AB** (sökandena) har ansökt om att Örnäs-Viby dikningsföretag från 1949 ska upphöra att gälla.

Sökanden har anfört följande till stöd för ansökan.

Av de fastigheter som ursprungligen ingick i företaget kvarstår genom sammanläggning Upplands-Väsby Örnäs 1:9 och Viby 19:1. Civic AB äger Viby 19:1 medan Örnäs 1:9 ägs av Kungsängen Exploatering AB.

Inom dikningsföretagets båtnadsområde finns i dag nio fastigheter. Dessa är Tång 2:2, Viby 1:22, Viby 19:1, Viby 19:10, Viby 19:18, Viby 19:75, Viby 19:79, Örnäs 1:8 och Örnäs 1:9. Samtliga dessa fastigheter, förutom Örnäs 1:9, ligger inom detaljplaneplanerat område där Upplands-Bro kommun har ansvar för underhållet av dikes- och rörsystem för dagvatten. Inom den del av båtnadsområdet som tidigare inte varit detaljplanelagt har kommunen nu beslutat om detaljplan. Planens syfte är att möjliggöra för ett nytt verksamhetsområde med lager, logistikhantering, småindustrier, handel och kontor. Anläggandet av verksamhetsområdet medför att stora ytor kommer att hårdgöras eller bebyggas. För att realisera planen måste rörsystemen flyttas. Sammantaget innebär detta väsentligt förändrade förutsättningar för avvattningen av området. Dikningsföretaget kommer därmed inte att fylla någon funktion.

Till ansökan har bifogats överenskommelser mellan Civic AB och Kungsängen Exploatering AB respektive sökanden och Upplands-Bro kommun där det framgår att företaget ska upphöra och ansvaret för underhållet av rör och ledningar som ingått i företaget övergår till kommunen under förutsättning att detaljplanen för Örnäs 1:9 m.fl. vinner laga kraft.

Till ansökan har också bifogats bevis för att en annan detaljplan avseende Viby 19:1 m.fl. har vunnit laga kraft.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen i Stockholms län har anfört att länsstyrelsen inte har något att invända mot att dikningsföretaget upphör. Länsstyrelsen har dock erinrat om att en flyttning av rör kan vara anmälningspliktig.

Tillväxtkontoret, bygg- och miljöavdelningen, har anfört att ansökan bör kompletteras med uppgifter om hur ändringen av dikningsföretagen kan påverka vattenförekomsterna Mälaren-Skarven och Örnässjön.

Kilen Strängnäs Exploatering AB och Fresenius Kabi AB, som båda innehar fastigheter i båtnadsområdet, har yttrat sig och inte haft synpunkter på att en avveckling sker

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har kungjort ansökan. Domstolen har även i kompletterande skriftväxling tillställt ägarna av de fastigheter som i dag ligger inom båtnadsområdet kungörelse och ansökan. Domstolen har vidare funnit att målet kan avgöras utan huvudförhandling och i sammansättningen en ordförande och ett tekniskt råd.

Av allmänt tillgängligt material avseende detaljplanerna för området och av sökanden insänd redovisning av företagets utbredning framgår att dikningsföretaget berörs dels av tidigare antagna detaljplaner, dels av den lagakraftvunna detaljplanen avseende Viby 19:1 och dels av den detaljplan för Örnäs 1:9 m.fl. som nu är under utarbetande. Av detaljplanen och detaljplaneförslaget framgår att området ska förändras genom ökad andel bebyggelse och hårdgjorda ytor. Den förändrade markanvändningen inom berört område medför att det finns skäl att jämlikt 7 kap. 17 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ompröva dikningsföretaget.

Domstolen konstaterar vid denna bedömning att ingen har motsatt sig att en avveckling sker.

Kommunen har vidare anført att de tar över ansvaret för underhållet av befintliga rör och diken under förutsättning att detaljplanen vinner laga kraft.

Tillväxtkontoret har framställt krav på att vissa kompletteringar görs av ansökan. Gällande kravet på kompletteringar kan konstateras att ett upphörande av företaget inte i sig innebär en ändring av anläggningen utan endast att ansvaret för att anläggningens skötsel överförs. Om en förändring av anläggningens utförande sker kan konstateras att dagvattenfrågor hanteras och har hanterats inom detaljplanearbetet och vidare kan en ändring av befintlig utformning m.m. medföra att en prövningsskyldighet enligt miljöbalken uppstår. Domstolen finner därmed inte att begärda kompletteringar är nödvändiga för att kunna döma i målet.

I övrigt finner domstolen att ansökan kan bifallas. Då en av de detaljplaner som påverkar markavvattningsföretagets område såvitt framgår inte har vunnit laga kraft finner domstolen att tillståndet ska förenas med villkor på sätt som yrkats då skäl för upphörande inte kan anses föreligga om exploateringen inte blir av. Några andra villkor finner domstolen inte skäl att föreskriva. Det förhållandet att kommunen medgett att ta över framtida underhållsansvar medför inte att det finns skäl att föreskriva ytterligare villkor. Överenskommet underhållsansvar är en civilrättslig fråga som inte hanteras inom ramen för detta mål.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV425)

Överklagande senast den 7 juli 2014.

Johan Svensson

Ingrid Johansson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Johan Svensson, ordförande, och tekniska rådet Ingrid Johansson.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

